

De arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking

De ontwikkeling in 2021

UWV Kennisverslag 2022-7

Ed Berendsen, Carla van Deursen, Lisa Dumhs,
Menno de Vries

De arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking

De arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking is eind 2021 hoger dan voor de coronapandemie

Samenvatting

Het overheidsbeleid richt zich op het stimuleren van werken naar vermogen en het bevorderen dat mensen met een arbeidsbeperking bij een reguliere werkgever aan het werk gaan en blijven. Sinds 2012 publiceert UWV jaarlijks de UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbepekten om te laten zien hoe de arbeidsparticipatie van mensen met een geregistreeerde arbeidsbeperking zich ontwikkelt. Dit jaar publiceren we geen uitgebreide monitor over 2021 maar presenteren we de belangrijkste ontwikkelingen in de arbeidsparticipatie van arbeidsbepekten in 2021 in dit UWV kennisverslag. We onderscheiden de volgende groepen arbeidsbepekten: Wajongers met arbeidsvermogen, gedeeltelijk arbeidsongeschikten in de WGA (WGA gedeeltelijk), mensen die zijn afgewezen voor WIA omdat ze minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn (35-minners) en mensen die onder de Participatiewet vallen en opgenomen zijn in het doelgroepregister voor de banenafpraak. Centraal staan voor elke groep de vragen: wie zijn er aan het werk, wie komen er aan het werk en wie blijven er aan het werk?

De belangrijkste observaties op een rij:

- Bij bijna alle groepen ligt de arbeidsparticipatie eind 2021 hoger dan voor de coronapandemie. Alleen bij Wajongers met arbeidsvermogen ligt de arbeidsparticipatie nog iets onder het niveau van 2019. De toename is het grootst bij de Participatiewetters in het doelgroepregister.
- De arbeidsparticipatie van Wajongers met arbeidsvermogen is eind 2021 50,2%, 1,8 procentpunt hoger dan eind 2020.
- Bij de groep WGA gedeeltelijk steeg de participatie eind 2021 naar 47,8%, vergeleken met eind 2020 is dat een toename van 1,6 procentpunt.
- Ook bij de WIA 35-minners steeg de arbeidsparticipatie. Eind 2021 lag het niveau op 50,4%, 2,0 procentpunt hoger dan eind 2020.
- Nadat het aandeel werkende Participatiewetters in het doelgroepregister in 2020 onder invloed van de coronacrisis afnam tot 45,3%, vond in 2021 een sterk herstel plaats. Eind 2021 was het aandeel werkenden gestegen naar 49,7%, 4,4 procentpunt hoger dan eind 2020. Daarmee is de trendbreuk van 2020 voor deze groep weer helemaal hersteld.

Algemene beeld arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten eind 2021

Mensen met een arbeidsbeperking zijn niet alleen duidelijk minder aan het werk dan de totale Nederlandse bevolking, maar ook minder dan andere groepen met een zwakkere positie op de arbeidsmarkt, zoals laagopgeleiden en mensen met een niet-westerse migratieachtergrond. Het overheidsbeleid richt zich daarom op het stimuleren van werken naar vermogen en het bevorderen dat mensen met een arbeidsbeperking bij een reguliere werkgever aan het werk komen en blijven. Om de ontwikkelingen in de arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking te volgen, publiceerde UWV sinds 2012 ieder jaar de UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten, waarin we ons richten op de arbeidsparticipatie tot en met het voorafgaande afgeronde kalenderjaar. Met ingang van dit jaar wijzigt de frequentie; voortaan verschijnt de uitgebreide monitor tweejaarlijks. In het tussenliggende jaar bespreken we de belangrijkste ontwikkelingen in een UKV-artikel.¹

Tabel 1 Percentage mensen met een dienstverband eind 2021

	Aantal mensen	Aantal werkenden	Aandeel werkenden	Vershil met 2020 (procentpunt)
Totale beroepsbevolking (15-65 jaar)*	9.887.000	7.662.000	75,5%	+2,9
Wajongers met arbeidsvermogen	109.300	54.800	50,2%	+1,8
WGA gedeeltelijk	67.800	32.400	47,8%	+1,6
WIA 35-min	73.200	36.900	50,4%	+2,0
Participatiewetters in het doelgroepregister	106.600	53.000	49,7%	+4,4

* CBS: Beroepsbevolking/Werkzame beroepsbevolking, exclusief zelfstandigen.

In de Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten 2021, waarin we terugkeken op 2020, namen we vanwege het effect van de coronacrisis ook de ontwikkelingen in de eerste helft van 2021 mee. In dit artikel geven we een update van de ontwikkelingen tot en met eind 2021. We richten ons op vier groepen: Wajongers met arbeidsvermogen, gedeeltelijk arbeidsongeschikten in de WGA (WGA gedeeltelijk), mensen die afgewezen zijn voor de WIA omdat het berekende loonverlies minder dan 35% was (WIA 35-minners) en Participatiewetters die onder de doelgroep banenafpraak vallen en in het doelgroepregister staan (zie box 1). Deze laatste groep valt onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. Voor deze vier groepen brengen we de ontwikkeling in kaart van het aandeel werkenden en van de stromen van aan het werk komen en het werk verliezen die hierachter schuilgaan. Centraal staan voor elke groep de vragen: wie zijn er aan het werk, wie komen er aan het werk en wie blijven er aan het werk? We kijken eerst naar de Wajongers. Daarna bespreken we ontwikkelingen bij de mensen uit de groep WGA gedeeltelijk en uit de groep 35-min. Als laatste komt de ontwikkeling van de Participatiewetters in het doelgroepregister aan bod. We eindigen met een algemeen beeld van de arbeidsparticipatieontwikkeling.

De vier groepen die in dit artikel aan bod komen, zijn niet de enige mensen met een arbeidsbeperking of een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Er zijn ook de mensen met een WAO-uitkering, een volledige WIA-uitkering (IVA of WGA volledig) en Wajongers zonder arbeidsvermogen. We nemen deze groepen niet mee omdat zij enerzijds formeel geen arbeidsvermogen hebben (IVA, mensen met een volledige WGA-uitkering en Wajongers zonder arbeidsvermogen) of omdat hun arbeidsparticipatie grotendeels is uitontwikkeld (WAO). Een deel van hen werkt, maar het arbeidsparticipatieniveau is een stuk lager: het percentage werkenden bij deze groepen ligt tussen de 1,5 en de 12%.

¹ Het maken van de monitor kent een lange doorlooptijd en dat kan ten koste gaan van de actualiteit. Het voordeel van de nieuwe werkwijze is dat we actueler kunnen zijn bij de belangrijkste kengetallen. De eerstvolgende monitor is de monitor 2022, die volgens de huidige verwachting eind 2023/begin 2024 wordt gepubliceerd. In de tussentijd verwijzen we naar de UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten 2021 uit april 2022 en dit kennisverslag.

Box 1 Beschrijving groepen arbeidsbeperkten

Wajongers met arbeidsvermogen

De Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) is bedoeld voor mensen die op jonge leeftijd door ziekte of een handicap (deels) arbeidsongeschikt zijn en daardoor niet kunnen werken of niet voldoende kunnen verdienen. Tussen eind 2015 en 2017 heeft UWV alle Wajongers ingedeeld naar arbeidsvermogen. Een Wajonger heeft arbeidsvermogen als hij/zij:

- a) een taak kan uitvoeren in een arbeidsorganisatie en
- b) over basale werknemersvaardigheden beschikt en
- c) aaneengesloten kan werken gedurende ten minste een periode van één uur en
- d) ten minste vier uur per dag belastbaar is, of ten minste twee uur per dag belastbaar is en in staat is per uur ten minste een bedrag te verdienen dat gelijk is aan het minimumloon per uur.

Wajongers die geen arbeidsvermogen hebben en dit ook niet kunnen ontwikkelen, zijn ingedeeld als Wajongers zonder arbeidsvermogen.

Gedeeltelijk arbeidsongeschikten in de WGA

De WIA bestaat sinds 2006 en kent twee regelingen: de Inkomensvoorziening volledig arbeidsongeschikten (IVA) en de Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA). Binnen de WGA onderscheiden we mensen die volledig en mensen die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn. In dit artikel volgen we de WGA-gerechtigden die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn. Zij worden in staat geacht de WIA-uitkering aan te vullen met inkomen uit betaald werk.

Minder dan 35% arbeidsongeschikt: WIA 35-min

Mensen bij wie het berekende loonverlies minder dan 35% is (en dus het arbeidsongeschiktheids-

percentage lager dan 35% is), noemen we WIA 35-minners. Deze mensen hebben geen recht op een uitkering op grond van de WIA, maar mogelijk wel op grond van een andere regeling zoals de WW. Omdat ze twee jaar ziek geweest zijn en nog fysieke en/of psychische arbeidsbeperkingen hebben, kan het vinden van geschikt nieuw werk lastig zijn.² Bij de introductie van de WIA is daarom door werknemers- en werkgeversorganisaties afgesproken dat werkgevers hen na afloop van de WIA-claimbeoordeling zo veel mogelijk in dienst houden of begeleiden naar werk bij een andere werkgever.

Participatiewetters in het doelgroepregister

'Nieuwe' jonggehandicapten met arbeidsvermogen kunnen sinds 2015 niet meer instromen in de Wajong. Zij vallen sindsdien onder de Participatiewet. Participatiewetters in het doelgroepregister behoren (naast Wajongers met arbeidsvermogen en mensen met een Wsw-indicatie) tot de doelgroep van de banenafpraak. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het begeleiden naar werk van de Participatiewetgroep in het doelgroepregister. Deze groep bestaat uit een aantal subgroepen, waaronder mensen bij wie UWV heeft vastgesteld dat ze niet zelfstandig het wettelijk minimumloon (WML) kunnen verdienen (indicatie banenafpraak), mensen van wie op de werkplek via een gevalideerde loonwaardemethodiek is vastgesteld dat zij een loonwaarde hebben onder het wettelijk minimumloon (praktijkroute), (oud-)leerlingen van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en het praktijkonderwijs (Pro) en mensen die alleen met een voorziening het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Een uitgebreidere beschrijving van de subgroepen is te vinden in de UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten 2021.³

2 Arts, D. & Deursen, C. van (2012). Kans op werk van arbeidsbeperkten zonder uitkering. In: Versantvoort, M. & Echteld, P. van (redactie). *Belemmerd aan het werk*, pp. 194-215. Den Haag: SCP/CBS/TNO/UWV Kenniscentrum.

3 UWV (2021). *UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten 2021*. Amsterdam. Zie box 7.1.

Eind 2021 ontvingen 243.200 mensen een Wajong-uitkering, onder wie 109.300 (45%) mensen met arbeidsvermogen (zie tabel 1). Daarvan werkte 50,2%. In 2021 was de uitstroom uit de Wajong duidelijk lager dan in 2020. We zagen vooral minder beëindigingen door herstel of verbetering in de gezondheidssituatie en minder beëindigingen vanwege werk. Dat kan voor een deel te maken hebben met de coronacrisis en daadwerkelijke veranderingen in werk en gezondheid, maar het kan ook een gevolg zijn van wijzigingen in de regels en uitvoering omtrent uitstroom.⁴

Eind 2021 vielen er 67.800 mensen onder de regeling WGA gedeeltelijk (zie tabel 1); 2.700 meer dan in 2020. Daarvan werkte 47,8%. Het aantal personen in de WGA gedeeltelijk stijgt elk jaar en dat heeft deels te maken met het feit dat de WIA als relatief nieuwe wet nog in opbouw is, waardoor er in verhouding nog weinig mensen met pensioen gaan. Ook de groep WIA 35-min is toegenomen. In 2021 waren er 73.200 personen die onder WIA 35-min vallen (zie tabel 1); dat zijn er 4.100 meer dan een jaar eerder. Van de groep WIA 35-min werkt 50,4%.

De laatste groep zijn de mensen die onder de Participatiewet vallen en in het doelgroepregister voor de banenafpraak zijn opgenomen. We duiden ze aan als Participatiewetters in het doelgroepregister. Deze groep bestaat sinds 2015. Met de invoering van de Participatiewet in 2015 is de toegang tot de Wajong afgesloten voor jongeren met een arbeidsbeperking die arbeidsvermogen hebben. Ook is met de invoering van de Participatiewet de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) afgesloten voor nieuwe instroom. Mensen die vroeger onder deze groepen vielen, vallen sindsdien onder de Participatiewet en onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. Tussen 2015 en 2019 zijn de toelatingscriteria voor het doelgroepregister in overleg met alle betrokken partijen een aantal keren veranderd. Dat leidde tot grote schommelingen in de jaarlijkse instroom. In 2020 en 2021 was de instroom met 12.700 stabiel. Eind 2021 was het aantal Participatiewetters in het doelgroepregister gestegen naar 106.600. Daarvan werkt bijna 49,7%.

Arbeidsparticipatie Wajongers gaat langzaam richting precoronaniveau

Eind 2021 ligt het aandeel werkenden onder de Wajongers met arbeidsvermogen met 50,2% weer bijna op het niveau van voor de coronacrisis. In 2019 nam voor het eerst sinds 2012 het aantal en aandeel werkende Wajongers af. Eind 2020, tijdens de coronacrisis, daalde het aandeel werkende Wajongers met arbeidsvermogen naar 48,4%, wat 2,0 procentpunt lager is dan eind 2019 (zie tabel 2). Begin 2021 daalde het aandeel nog verder, maar vanaf maart 2021 treedt herstel in. Als we kijken naar de gehele Wajong-populatie (met en zonder arbeidsvermogen, niet opgenomen in de tabel) dan ligt het aantal werkenden eind 2021 op 56.400 personen, dat is met 25,5% een hoger aandeel werkenden dan eind 2019.

Het aantal Wajongers dat werkt bij een reguliere werkgever⁵ is in 2021 weer gestegen, naar 36.800. Het aandeel Wajongers dat werkt bij een reguliere werkgever ligt met 33,7% zelfs duidelijk hoger dan voor de coronacrisis. Het aantal en aandeel werkenden in of via de sociale werkvoorziening (SW) is verder gedaald. Gezien het afsluiten van de Wsw voor nieuwe instroom is een verdere daling te verwachten. De meerderheid werkt met een contract voor onbepaalde tijd (59%), het aandeel uitzendkrachten is met 8% lager dan voor de coronacrisis.

Behalve in loondienst (zie tabel 1) werken ook steeds meer Wajongers als zelfstandige.⁶ In 2021 was ongeveer 5% van alle Wajongers met arbeidsvermogen als zelfstandige aan het werk. Driekwart van de zelfstandigen was uitsluitend als zelfstandige actief, de rest had daarnaast in 2021 ook werk in loondienst.

⁴ Sinds de Wet vereenvoudiging Wajong uit 2021 stopt een Wajong-uitkering pas als de Wajonger vijf jaar heeft gewerkt én na die vijf jaar ten minste 75% van het minimumloon verdient én geen ondersteuning bij het werk meer nodig heeft. Voorheen kon de uitkering in bepaalde situaties al na één jaar stoppen (zie bijlage van de UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperken 2021). Daarnaast kan het zijn dat herbeoordelingen minder snel gedaan worden in verband met de krappe artsen capaciteit.

⁵ Wajongers die via de Wsw begeleid werken, worden meegeteld bij de reguliere werkgevers. Het werken in of via de SW leiden we af uit de polisadministratie op basis van de code aard arbeidsverhouding en de cao-code.

⁶ Kroon, L., Odding, C. & Kok, L. (2021). *Ondernemen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering*. Amsterdam: SEO Economisch Onderzoek.

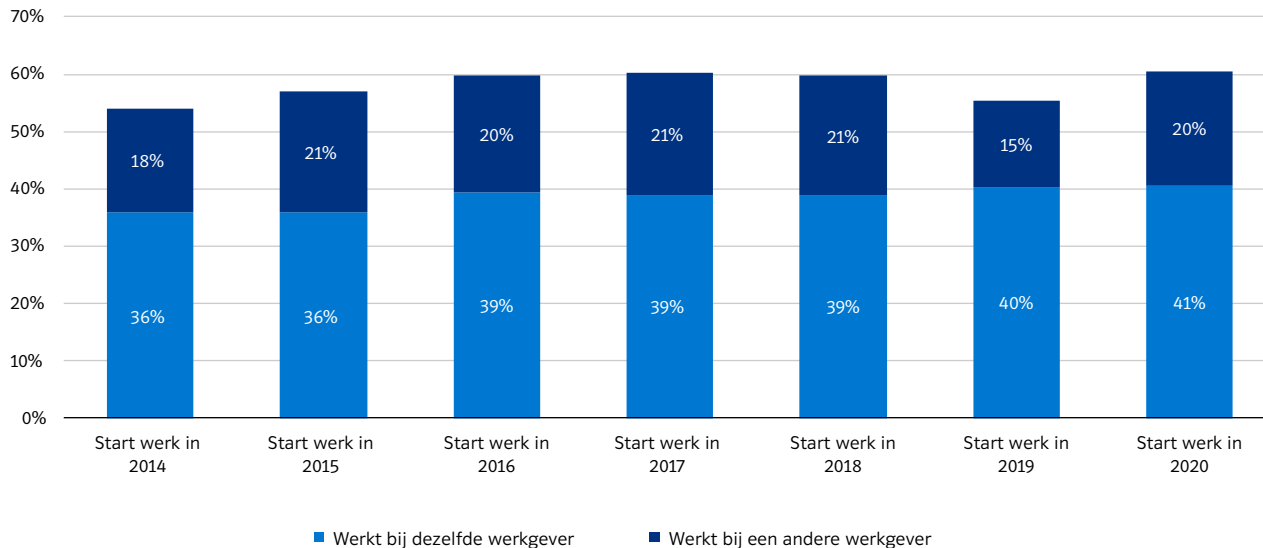
Tabel 2 Aantal en aandeel werkende Wajongers met arbeidsvermogen

Eind december	Aantal			Aandeel		
	Bij een reguliere werkgever	In of via SW	Totaal	Bij een reguliere werkgever	In of via SW	Totaal
2016	32.800	21.900	54.700	28,2%	18,8%	47,0%
2017	34.900	21.500	56.300	30,3%	18,6%	48,9%
2018	36.900	20.800	57.700	32,4%	18,3%	50,7%
2019	37.000	19.600	56.600	33,0%	17,5%	50,4%
2020	35.200	18.800	54.000	31,6%	16,8%	48,4%
2021	36.800	18.000	54.800	33,7%	16,5%	50,2%

Werkbehoud Wajongers verbetert, (weer) aan het werk komen blijft in 2021 nog moeilijk

In 2020 hebben rond de 7.000 Wajongers met arbeidsvermogen die eind 2019 niet aan het werk waren, werk gevonden bij een reguliere werkgever. Weten zij dit werk ook minimaal twaalf maanden te behouden? Figuur 1 laat het werkbehoud zien van Wajongers die bij een reguliere werkgever aan de slag gaan.⁷ Het werkbehoud van Wajongers die werk vonden, ontwikkelde zich de afgelopen jaren stabiel tot positief. Alleen mensen die in 2019 weer aan het werk gingen - van wie we het werkbehoud in 2020 (tijdens de coronacrisis) meten - hadden meer moeite om aan het werk te blijven; ze konden vooral minder goed doorstromen naar een andere baan. Van de Wajongers met arbeidsvermogen die in 2020 aan het werk kwamen, was 61% een jaar later nog of weer aan het werk.

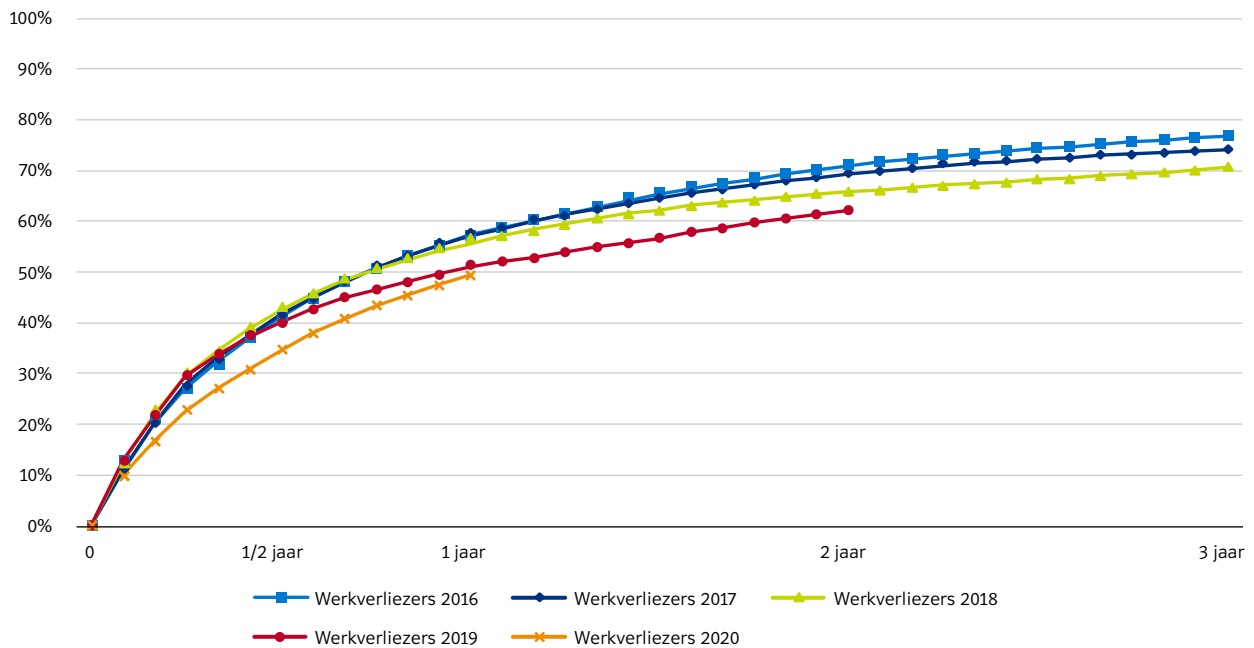
Figuur 1 Werkbehoud Wajongers 12 maanden na de start in de nieuwe baan

Figuur 2 laat zien in hoeverre en hoe snel Wajongers die in de jaren 2016 tot en met 2020 het werk hebben verloren en ten minste een maand niet aan het werk waren, opnieuw werk vinden. Directe baan-naar-baanwissels zijn niet meegenomen in deze analyse. Wij kijken bovendien alleen naar de eerste keer dat een Wajonger binnen een jaar zijn baan heeft verloren. De figuur toont voor elke maand na werkverlies het cumulatief aandeel werkverliezers dat tot en met deze maand werk heeft gevonden.

⁷ De sociale werkplaats is sinds 2015 afgesloten voor nieuwe instroom.

Figuur 2 Aan het werk komen van Wajongers na baanverlies

De kans om opnieuw aan het werk te komen na werkverlies is in 2020 en 2021, tijdens de coronacrisis, duidelijk lager dan in de jaren ervoor: de lijn 'werkverliezers 2019' (die vooral in 2020 en 2021 weer werk moesten vinden) en 'werkverliezers 2020' (die vooral in 2021 weer werk moesten vinden) ligt duidelijk onder de lijn van werkverliezers uit eerdere jaren. Van de werkverliezers van 2016-2018 kwam 41-43% binnen een half jaar weer aan het werk, bij de werkverliezers uit 2018 en 2019 was dit 35-40%. De kans op werkherhvatting voor werkverliezers, die in de periode vanaf 2014 tot de coronacrisis juist sterk aan het stijgen was⁸, is voor de werkverliezers uit 2019 en 2020 weer onder het niveau van 2014 gezakt. Normaal gesproken vinden de meeste werkverliezers binnen één à twee jaar weer een baan. Daarna neemt de kans om werk te vinden duidelijk af.

Arbeidsparticipatie van WGA gedeeltelijk en WIA 35-min weer boven niveau van 2019

Eind 2020 daalde de participatiegraad van de groep WGA gedeeltelijk als gevolg van de coronacrisis tot 46,2%. Eind 2021 is dit aandeel met 1,6 procentpunt gegroeid. De participatie is niet alleen hoger dan een jaar eerder, maar ligt met 47,8% ook boven het niveau van vlak voor de coronacrisis (47,2%). Bij de WIA 35-minners zien we een vergelijkbare ontwikkeling. Ook bij deze groep is de daling van het aandeel werkenden in 2020 omgeslagen in een toename van 2,0%. In 2021 werkt meer dan de helft van de WIA 35-minners (50,4%) en dat is ook iets hoger dan eind 2019 (50,2%).

Figuur 3 (linkerzijde) laat het aantal personen met een WGA gedeeltelijk-uitkering zien en het percentage dat wel en niet werkt. Ze zijn in twee groepen verdeeld: voormalig werknemers en voormalig vangnetters. Voormalig werknemers zijn personen die bij de WIA-claimbeoordeling een dienstverband voor (meestal) onbepaalde tijd hebben. Voormalig vangnetters zijn personen die op het moment van de WIA-claimbeoordeling geen werkgever (meer) hebben: zij zijn ziek uit dienst gegaan, ziek geworden tijdens werk onder uitzendbeding of ziek geworden vanuit de WW. Daarom komen zij in het 'vangnet' van de Ziektewet terecht. Het aantal personen in de WGA gedeeltelijk neemt elk jaar toe, zowel het aantal voormalige werknemers als het aantal voormalige vangnetters.⁹ In 2021 zijn er 34.800 voormalig werknemers en 33.000 voormalig vangnetters in de WGA gedeeltelijk.

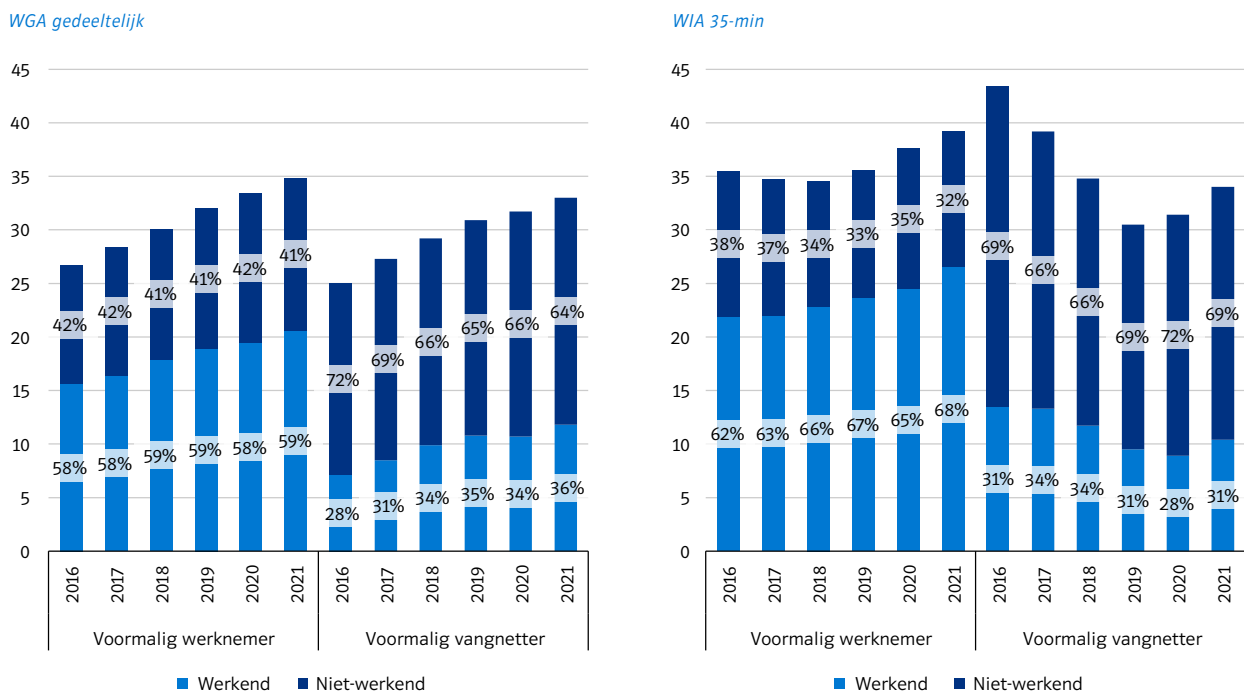
⁸ Zie voor de trend sinds 2014: UWV (2022). *UWV Monitor arbeidsparticipatie arbeidsbeperkten 2021*. Amsterdam.

⁹ Het aantal uitkeringen neemt toe omdat de WIA in opbouw is. De WIA is gestart in 2006 als opvolger van de WAO en heeft nog geen structureel niveau bereikt. Tegenover het stijgende aantal WIA-uitkeringen staat een afnemend aantal WAO-uitkeringen.

De participatie van voormalig werknemers is relatief hoog en schommelt tussen 58% en 59%. Tijdens het eerste jaar van de coronacrisis daalde de participatie, maar in 2021 zien we weer een groei van 1,1 procentpunt. Het aandeel is daarmee hersteld op het niveau van voor de coronacrisis. De arbeidsparticipatie van voormalig vangnetters nam net als bij andere groepen al jaren toe. In 2020 kwam daar een eind aan door de coronacrisis, maar in 2021 neemt het aandeel weer toe met 2 procentpunt naar 36%. De participatiegraad in 2021 ligt daarmee boven het niveau van voor de coronacrisis.

De rechterzijde van figuur 3 toont het aantal WIA 35-minners en het aandeel dat wel en niet werkt.¹⁰ In 2021 zijn er 39.200 voormalige werknemers en 34.000 voormalige vangnetters in de WIA 35-min. Dat zijn er respectievelijk 1.600 en 2.600 meer dan een jaar eerder. De participatie van voormalig werknemers in de groep WIA 35-min is hoger dan bij de WGA gedeeltelijk. In 2020 daalde de participatie naar 65%. In het jaar daarna stijgt de participatie weer (68%) en dat is het hoogste niveau in de onderzochte jaren. Bij de voormalig vangnetters is de participatie in de groep WIA 35-min aanmerkelijk lager dan bij de WGA gedeeltelijk. Het aandeel schommelt rond 32%. In 2020 nam de participatie relatief sterk af tot 28%, maar in 2021 zien we een herstel, net als bij de voormalig vangnetters in de WGA gedeeltelijk.

Figuur 3 Aantal (x 1.000) en aandeel arbeidsbepikten in 'lopend bestand'

Meer mensen uit de groep WGA gedeeltelijk en WIA 35-min vinden werk

Ex-werknemers met een WGA gedeeltelijk-uitkering die kort na de WIA-claimbeoordeling ontslagen zijn (in 2021 gold dat voor 43%), moeten op zoek naar nieuw werk. Het merendeel van de ex-vangnetters heeft geen werk bij de claimbeoordeling (86%), dus zij moeten bijna allemaal op zoek naar werk. In hoeverre lukt dat? Om dit inzichtelijk te maken volgen we mensen in de WGA gedeeltelijk en de WIA 35-min die na de claimbeoordeling geen werk in loondienst hebben. Elke maand bepalen we of iemand werk heeft gevonden, ongeacht of dit voor kortere of langere tijd is. De voormalige vangnetters en werknemers nemen we samen, omdat er weinig verschil is in hun

¹⁰ WIA 35-minners ontvangen geen arbeidsongeschiktheidsuitkering en UWV houdt geen register van 35-minners bij. In dit kennisverslag kiezen we ervoor om iedereen die de afgelopen vijf jaar 35-minner werd als 'lopend bestand' te beschouwen. Het lopend bestand WIA 35-min 2021 bijvoorbeeld bestaat uit alle mensen die in de periode 2017-2021 WIA 35-min werden, met uitsluiting van degenen die in 2021 alsnog een WIA-uitkering hadden.

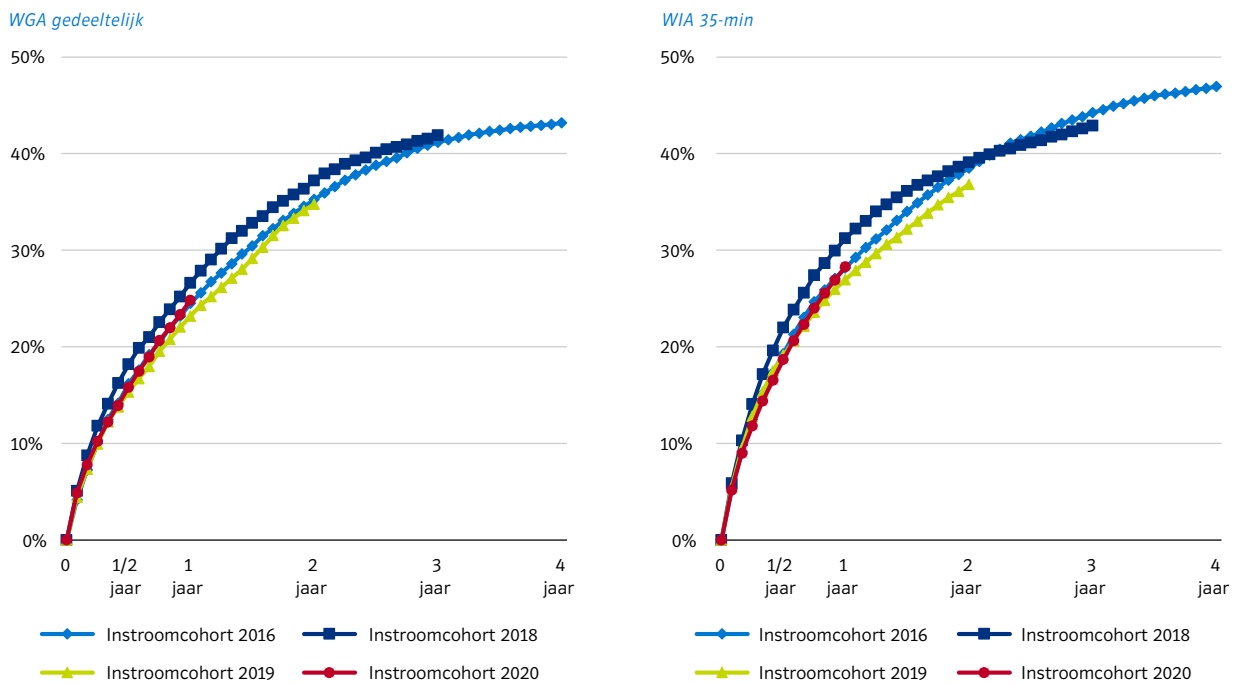

werkhervattingspercentages. De mensen die in 2016 instroomden in de WGA gedeeltelijk en WIA 35-min, volgen we vier jaar lang. Voor de mensen die in 2020 instroomden kunnen we tot maximaal één jaar later vaststellen of ze aan het werk zijn.

Een kwart van de personen die in 2020 in de WGA gedeeltelijk kwamen en vervolgens werden ontslagen, heeft binnen één jaar werk gevonden (figuur 4 links). Het werkherhervattingspercentage volgt ongeveer de lijn van de instromers uit 2016. De mensen die in 2019 in de WGA gedeeltelijk kwamen, moesten midden in de coronacrisis werk zien te vinden. Binnen één jaar na instroom lukte dit minder vaak dan de groep uit 2018, maar we zien na één jaar wel dat het percentage werkherhervatters herstelt en naar het niveau van 2018 beweegt.

Bij de groep WIA 35-min zien we bij werk vinden ontwikkelingen die vergelijkbaar zijn met de groep WGA gedeeltelijk. Degenen die in 2020 instroomden vonden even vaak werk binnen één jaar als de mensen die in 2016 instroomden (figuur 4 rechts). Het percentage dat werk vindt ligt wel hoger dan bij de WGA gedeeltelijk: 28% van de voormalige werknemers heeft na één jaar werk gevonden. Ook de werkherhervattingspercentages van personen die in eerdere jaren instroomden, en die we langer door de tijd kunnen volgen, ligt hoger bij de WIA 35-min dan bij de WGA gedeeltelijk.

Figuur 4 Aan het werk komen van niet-werkende arbeidsbeperkten

De negatieve invloed van corona op de participatie van Participatiewetters is verdwenen

Tot en met 2019 steeg het aandeel werkenden¹¹ onder de Participatiewetters in het doelgroepregister elk jaar sterk, waardoor eind 2019 ruim 46% werkte. Deze toename kwam vooral door de invoering van de praktijkroute in 2017 (zie box 1). In 2020 daalde het aandeel werkenden onder invloed van de coronacrisis: van 46,4% naar 45,3% (zie tabel 3). Toch waren er eind 2020 4.200 meer Participatiewetters in het doelgroepregister aan het werk dan een jaar eerder. Dat het aandeel werkenden daalde, komt doordat het aantal Participatiewetters in het doelgroepregister sterker toenam (14%) dan het aantal werkenden (11%). In 2021 zien we een duidelijk herstel. Het aantal werkenden groeide met bijna 10.000, waardoor het participatiepercentage eind 2021 is gestegen naar bijna 50%. Daarmee is de trendbreuk van 2020 weer helemaal hersteld.

Tabel 3 Aandeel werkende Participatiewetters in het doelgroepregister eind december

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aandeel werkende Participatiewetters in het doelgroepregister	26,2%	38,9%	44,9%	46,4%	45,3%	49,7%
Subgroep Participatiewet						
Indicatie banenafpraak	23,5%	31,5%	35,4%	36,4%	35,9%	39,5%
Vso/Pro	41,1%	49,6%	55,1%	55,1%	53,5%	58,7%
(Alleen via) praktijkroute		89,0%	85,7%	80,8%	74,7%	76,8%
WML dankzij voorziening				52,8%	55,2%	56,4%

Als we kijken naar de afzonderlijke subgroepen dan was in 2021 het aandeel werkenden in de subgroep praktijkroute nog steeds het hoogst (76,8%). Dit hoge aandeel is logisch, omdat deze groep een baan heeft op het moment dat ze het doelgroepregister instromen. De stijging van het aandeel werkenden deed zich echter vooral voor bij Participatiewetters in de subgroepen vso/Pro en Indicatie banenafpraak. Bij elk van deze twee groepen steeg het aandeel werkenden met 10%.

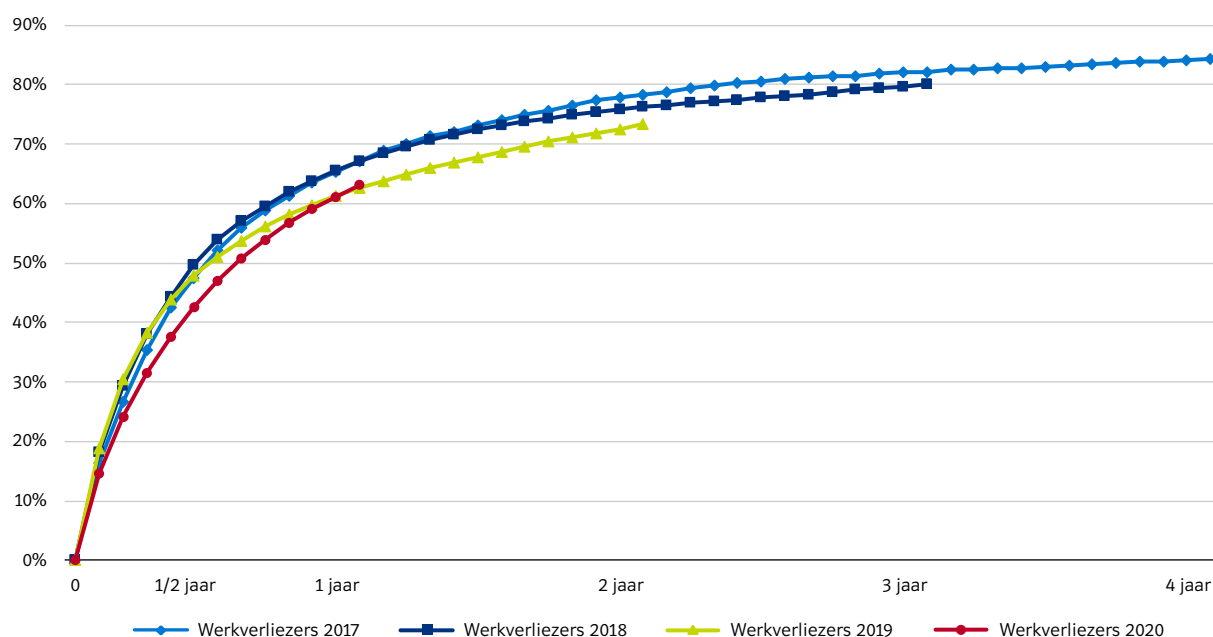
In hoeverre komen niet-werkende Participatiewetters in het doelgroepregister aan het werk?

Van de Participatiewetters in het doelgroepregister die bij instroom in 2020 geen werk hadden, vond 44% binnen twaalf maanden alsnog werk. Dat is iets meer dan voor de mensen die in 2019 instroomden en geen werk hadden (43%). Het percentage Participatiewetters dat aan het werk komt, stijgt snel. Na drie jaar heeft meer dan 64% op enig moment gewerkt. Het werkbehoud van werkvinders nam in 2021 ook toe. Van de mensen die in 2020 werk gevonden hadden, werkte twaalf maanden later nog 63%, 5 procentpunt meer dan in 2019.

Verlies van werk is iets wat veel voorkomt gezien het tijdelijke karakter van veel werk voor deze mensen. Ook Participatiewetters in het doelgroepregister hebben te maken met werkverlies. Een belangrijke vervolgvraag is of en in welk tempo werkverliezers weer aan het werk komen. Het aandeel werkverliezers dat opnieuw werk vindt, stijgt snel in het eerste jaar na werkverlies (zie figuur 5). Na twaalf maanden heeft tussen de 63 en 67% weer een baan gevonden. Daarna vlakt de toename af en komen mensen die hun baan hebben verloren minder vaak alsnog aan de slag.

¹¹ Het aantal werkenden wijkt iets af van de aantallen in de publicaties rondom de banenafpraak, omdat voor het monitoren van de banenafpraak een andere definitie is vastgesteld. Het belangrijkste verschil is dat bij het monitoren van de banenafpraak wordt nagegaan of iemand verlonde uren in het aangiftetijdvak heeft. Hierbij worden bijvoorbeeld ook dienstverbanden geteld die in de loop van de maand beëindigd zijn. We tellen in dit hoofdstuk alleen de dienstverbanden die aan het eind van de maand nog lopen.

Figuur 5 Aan het werk komen na werkverlies van niet-werkende Participatiewetters

Algemeen beeld bij de participatieontwikkeling

Voor alle groepen zien we in 2021 herstel van de arbeidsparticipatie. Bij de Participatiewetters in het doelgroepregister is de stijging van de arbeidsparticipatie zelfs weer terug op het trendmatige pad en is de afname in 2020 niet meer dan een tijdelijke terugval. In de loop van 2021 kregen we te maken met een steeds krappere arbeidsmarkt. Dit is een belangrijke factor bij de stijgende arbeidsparticipatie van mensen met een arbeidsbeperking: alle signalen stonden op groen. Ten opzichte van 2020 is ook het aantal werkgevers met een Wajonger, WGA-gerechtigde of Participatiewetter in dienst weer toegenomen: Eind 2021 had 13,9% van de werkgevers ten minste één werknemer uit een van de drie groepen in dienst. Het aandeel werkgevers met een Wajonger in dienst bleef ongeveer gelijk (5,4%), voor de andere groepen steeg het aandeel van ruim 5% naar ruim 6% eind 2021. In 2022 is de krapte op de arbeidsmarkt nog verder toegenomen. Vermoedelijk zal de arbeidsparticipatie van arbeidsbeperkten daarom in 2022 verder gestegen zijn.

Colofon

Uitgave

UWV Kenniscentrum

Postadres

Postbus 58285, 1040 HG Amsterdam

Inlichtingen

kennis@uwv.nl

Auteurs

Ed
Berendsen

Carla
van Deursen

Lisa
Dumhs

Menno
de Vries

Volg ons

Op de hoogte blijven als er een nieuw UWV Kennisverslag verschijnt?

Dat kan. [Abonneer je op de UWV Kennisverslag e-mailalert.](#)

Disclaimer

Bronvermelding is verplicht. De informatie in het UWV Kennisverslag (UKV) is aangedragen vanuit de kennisoptiek en betreft dus niet een verantwoording of een weergave van ingenomen beleidsstandpunten van UWV.

© UWV 2022

